

Platanus orientalis

Oosterse plataan

Platanus orientalis (oosterse plataan) is een grote, bladverliezende boom en werd door de Zweedse botanicus Carl Linnaeus in 1753 beschreven. Door de lage vertakkingen en horizontale takstand heeft de oosterse plataan een zeer monumentaal karakter. Hij kan uitgroeien tot een enkelstammige of meerstammige boom en een enorme omvang van meer dan dertig meter hoog en vijftig meter breed bereiken. De oosterse plataan komt van nature voor op de Balkan, Kreta, Cyprus en Klein-Azië en werd van oudsher aangeplant tot in India. Hij groeit vooral in seizoensgebonden vochtige omgevingen en kan samengroeien met *Salix caprea*, *Ficus carica* en *Populus alba* langs waterlopen, waar de wortels het grondwater op de rotsachtige bodem kunnen bereiken.

De bladeren van de oosterse plataan zijn zeer dik en leerachtig van textuur, handvormig en vaak dieper gelobd dan bij *Platanus x hispanica*. De bladeren zijn lichtgroen wanneer ze uitlopen en worden diepgroen in de zomer. In de herfst kleuren ze geel en roestbruin. De mannelijke en vrouwelijke bloemen ontstaan laat in de lente en vallen niet op. Ze veranderen in opvallende bolvormige vruchten die, in groepjes van drie tot zes, aan draden hangen en tot laat in de winter blijven hangen. Deze zaden worden door de wind verspreid. De schors is grijs en bladdert af in groenbruine en crèmekleurige plaatjes.

Platanus orientalis kan zeer oud worden en is een waardevolle boom voor extreme weersomstandigheden, omdat hij zich aanpast aan zeer droge omstandigheden en tegen tijdelijke overstromingen kan. Vanwege zijn omvang is hij alleen geschikt voor grotere tuinen en parken en op pleinen, maar doordat hij krachtig op harde snoei reageert, kan hij in vele vormen worden geleid. Dit maakt de oosterse plataan ook geschikt op kleinere en smallere plekken waar beperkte ruimte beschikbaar is. Het bladerdak is zeer dicht en wordt in zijn oorspronkelijk verspreidingsgebied hierom gewaardeerd. Sinds mensenheugenis wordt hij geplant op dorpspleinen in de buurt van een waterbron en daar waar mensen tijdens de hete zomers van hun avonden kunnen genieten.

BEPLANTINGSTYPES

Boomtypen: hoogstam bomen, meerstammige bomen, schaduw bomen | **Vormbomen met stam:** dak

TOEPASSING

Locatie: laan, plein, park, grote tuin, begraafplaats, verkeer, industrie, wadi | **Verharding:** geen, open, dicht | **Beplantingsconcepten:** solide beplanting, stedelijke beplanting

EIGENSCHAPPEN

Kroonvorm: rond, breed ovaal | **Kroonstructuur:** gesloten, halfopen | **Hoogte:** 18 - 30 m | **Breedte:** 15 - 25 m | **Winterhardheidszone:** 6B - 9A

STANDPLAATS

Wind: verdraagt wind | **Grondsoort:** löss, zavel, zware klei, lichte klei, zand, lemige grond | **Voedselrijkdom:** voedselarm, matig voedselrijk, voedselrijk | **Bodemvochtigheid:** droog, vochtig, nat | **Lichtbehoefte:** zon, halfschaduw | **pH-waarde:** zuur, neutraal, basisch | **Extreme condities:** verdraagt strooizout, verdraagt droogte, verdraagt luchtverontreiniging, verdraagt hitte, verdraagt kortstondige overstroming

PLANTKENMERKEN

Bloem: hoofdjes, onopvallend | **Bloemkleur:** geelgroen | **Bloeitijd:** mei - mei | **Bladkleur:** groen, lichtgroen uitlopend | **Blad:** bladverliezend, handvormig, groot, glanzend, behaard, diep ingesneden, getand, gelobd | **Herfstkleur:** geel, geelbruin | **Vrucht:** opvallend, groot, doosvrucht, zaaddozen | **Vruchtkleur:** bruin | **Bastkleur:** crème, grijsgroen, grijs | **Bast:** afbladderend, glad | **Twijgenkleur:** bruin | **Twijgen:** kaal, horizontale takstand, lange scheuten | **Wortelstelsel:** diepgaand, oppervlakkig, sterk vertakt, grove wortels